

Pieksämäki

Väestön- kehitys

Väestö
ennakkotieto

17 254 (↑)
4/2025

Syntyneet
ennakkotieto

26 (↓)
1-4/2025

Luonnollinen
väestönlisäys
ennakkotieto

-62 (↑)
1-4/2025

Väestöennuste
perusuralla

14 638 (↓)
2040

Väestöllinen
huoltosuhde
perusuralla

90,1 (↑)
2040

Työikäisten
määrä
perusuralla

7 701 (↓)
2040

Väestö- ennuste

Muuttoliike ja asuminen

Kokonais-
nettomuutto
ennakkotieto

133 (↓)
1-4/2025

Asuntojen
rakennusluvat
liukuva vuosisumma

1 (↓)
4/2025

Vanhojen
osakeasuntojen
neliöhinta
€

557 (↓)
2024

Työttömien osuus
työvoimasta

11,1 % (↓)
5/2025

Työllisyysaste
20-64 vuotiaat

68,6 (←)
3/2025

Taloudellinen
huoltosuhde

171,8 (↑)
2023

Työllisyys

Työ- markkinat

Avoimet
työpaikat
kuukauden lopussa

76 (←)
5/2025

Työttömät
työnhakijat

774 (↑)
5/2025

Työttömyyden
virta
yli 3kk työttömyyteen

39,5 % (↓)
5/2025

Aloittaneita
yrityksiä

10 (↓)
Q4/2024

Yritysten
liikevaihto
milj. €

608 (↓)
2023

Avoimen sektorin
osuus
työpaikoista

57,3 % (↓)
2023

Yritys- toiminta

Koulutus-
ja hyvinvointi

Korkea-asteen koulutettuja	Perustoimeentulon saajia	Peruskoulun 1. vuosiluokan oppilaita
13,3 % (↑)	3,7 % (↓)	118 (↓)
2023	5/2025	2024

Hyvinvoinnin
ja terveyden edistäminen

HYTE-kerroin 0-100	Tulosindikaattoreiden keskiarvo	HYTE-lisäosa tuhatta euroa
69 (↓)	45 (↓)	363,7 (↑)
2024	2024	2024

Alue-
talous

Keskiansiot	Seutukunnan BKT €/asukas	Työpaikka-omavaraisuus
2 537 (←)	33 779 (↑)	102,5 (↑)
5/2025	2022	2023

Kuntatalous:
Tuloslaskelma

Verotulot milj. €	Valtionosuudet milj. €	Toimintakate milj. €
40,6 (←)	2,3 (↓)	-33,9 (↑)
2024	2024	2024

Kuntatalous:
Tase

Konsernin lainakanta milj. €	Bruttoinvestoinnit milj. €	Ali- / ylijäämä milj. €
95,5 (↓)	7,1 (↑)	4,1 (↑)
2024	2024	2024

Kuntatalous:
Kuntotesti

Kunnan talousluku veroprosentteina	Kunnan talousluvun sijoitus koko maassa	Erityisen kuntajakoselvityksen kriteereistä täyttyy
-0,2 (↑)	214 / 292 (↑)	0 / 6 (←)
2024	2024	2024

Päästö-
indikaattorit

Kokonaispäästöt ALas 1.3, kt CO ₂ e	Tieliikenteen päästöt ALas 1.3, kt CO ₂ e	Kulutusperustaiset kokonaispäästöt asukasta kohden AlasKulutus 1.0, t CO ₂ e
102,2 (↓)	31 (↓)	10,2 •
2023	2023	2019

Väestönkehitys

Väestö
ennakkotieto

17 254

+0,1 %

4/2025 (muutos vuoden takaiseen) 1-4/2025 (muutos vuoden takaiseen) 1-4/2025 (muutos vuoden takaiseen)

Syntyneet
ennakkotieto

26

-4

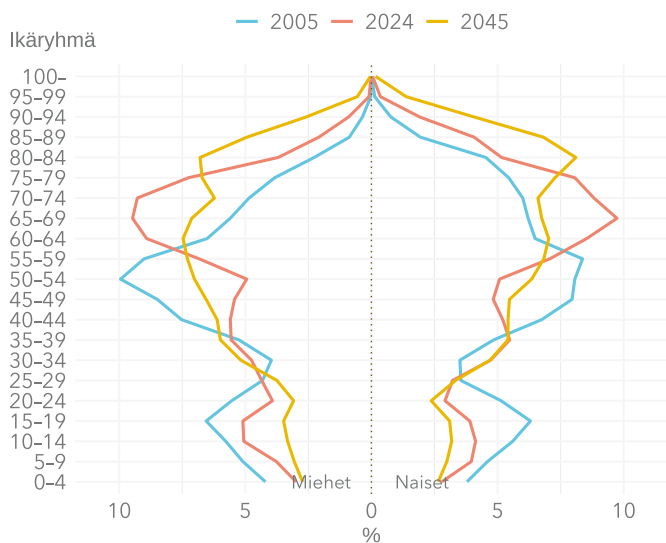
Luonnollinen
väestönlisäys
ennakkotieto

-62

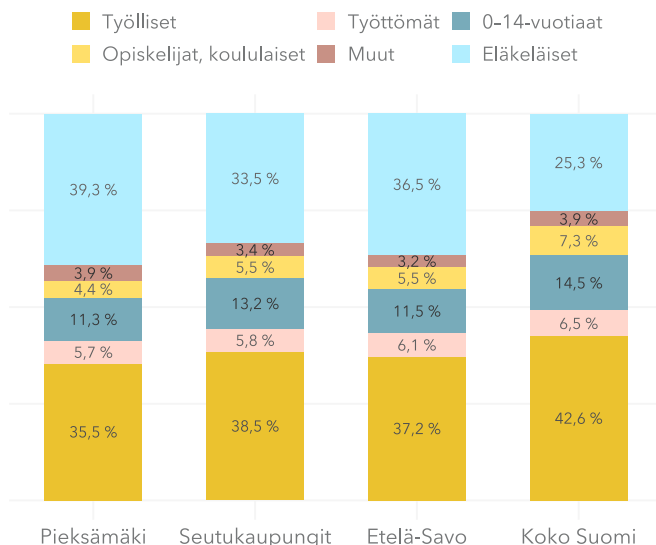
+1

Huhtikuussa 2025 väkiluvun ennakkotieto oli **17 254** henkilöä (vuoden alusta +76). Naisia oli tuolloin **1 039** jokaisesta tuhasta miestä kohden. Luonnollinen väestönlisäys oli vuoden alusta **-62** (syntyneitä **26** ja kuolleita **88**). Vuonna 2024 vieraskielisiä oli **7,1 %** väestöstä, ja Etelä-Savon luku oli **5,8 %**. Vuonna 2023 taajama-aste oli **75,2 %**, kun Etelä-Savossa luku oli **72,5 %**.

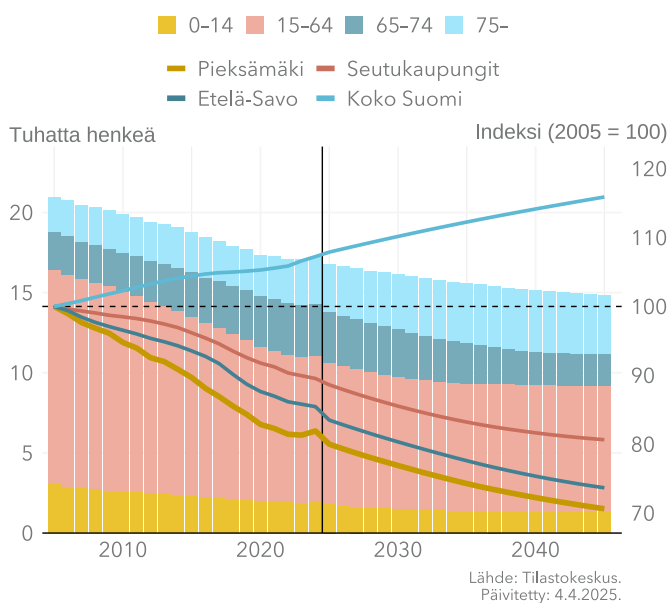
Ikärakenne 2005 - 2045

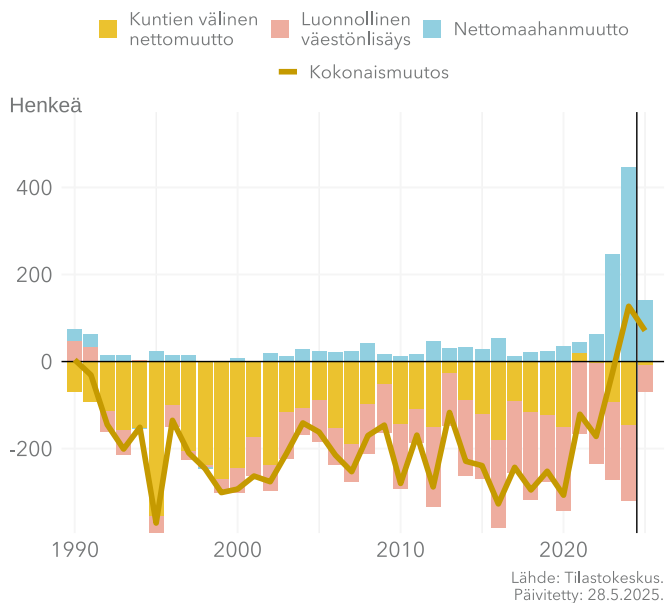
Toimirakenne 3/2025

Väestörakenne- ja ennuste 2005 - 2045

Väestömuutokset 1990 - 4/2025

Väestöennuste

Väestöennuste
perusuralla

14 638

-14,1 %

2040 (muutos vuodesta 2023)

Väestöllinen
huoltosuhde
perusuralla

90,1

+3,6 %

2040 (muutos vuodesta 2023)

Työikäisten
määrä
perusuralla

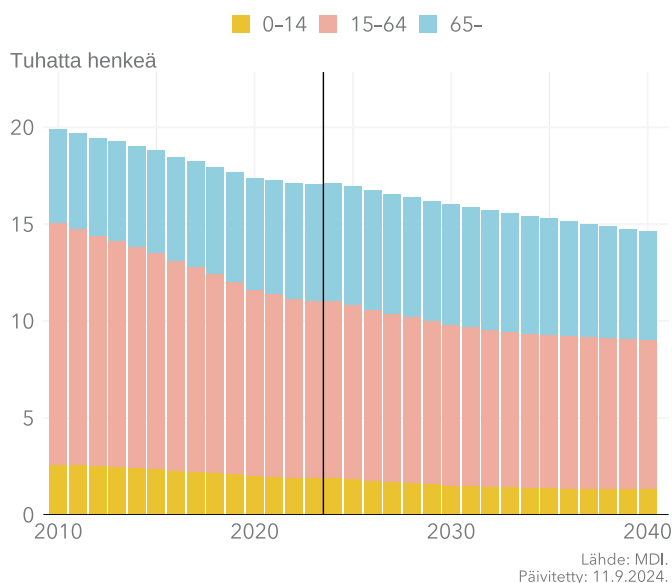
7 701

-15,6 %

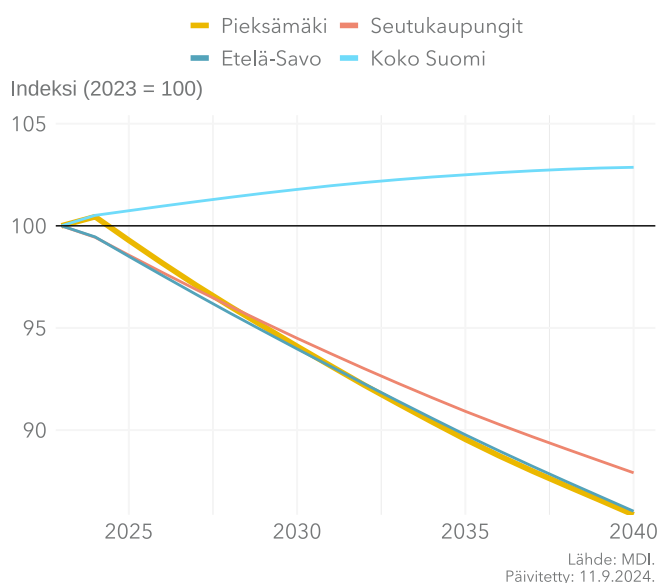
2040 (muutos vuodesta 2023)

Perusuraennusteessa Pieksämäellä väestö laskee **2 412** henkilöllä vuoteen 2040 mennessä (-14,1 %; Etelä-Savo: -14 %). Kaupungistumisskenaariossa samalla aikavälillä väestö laskee **2 528** henkilöllä (-14,8 %; Etelä-Savo: -15,9 %) ja hajautumisskenaariossa laskee **2 070** henkilöllä (-12,1 %; Etelä-Savo: -12 %), sekä kansainvälistymisskenaariossa laskee **2 141** henkilöllä (-12,6 %; Etelä-Savo: -12,7 %). Perusuralla kotimaisia kieliä puhuvien määrä laskee **3 763** henkilöllä ja vieraskielisten määrä kasvaa **1 351** henkilöllä.

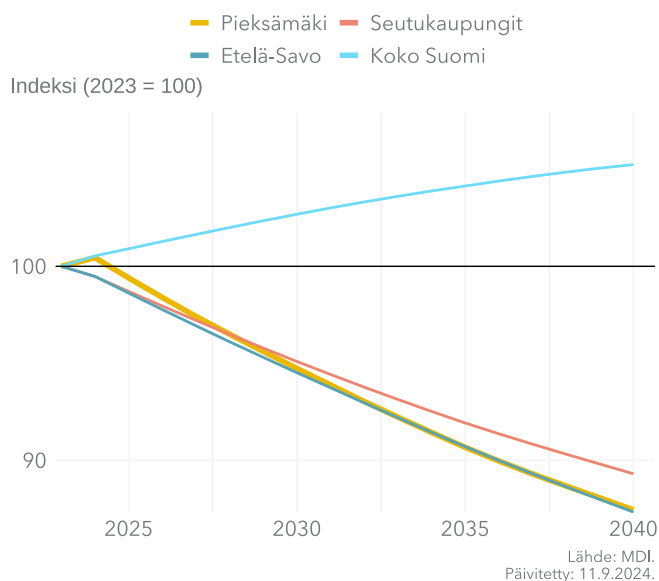
Perusura ikäryhmittäin 2010 - 2040

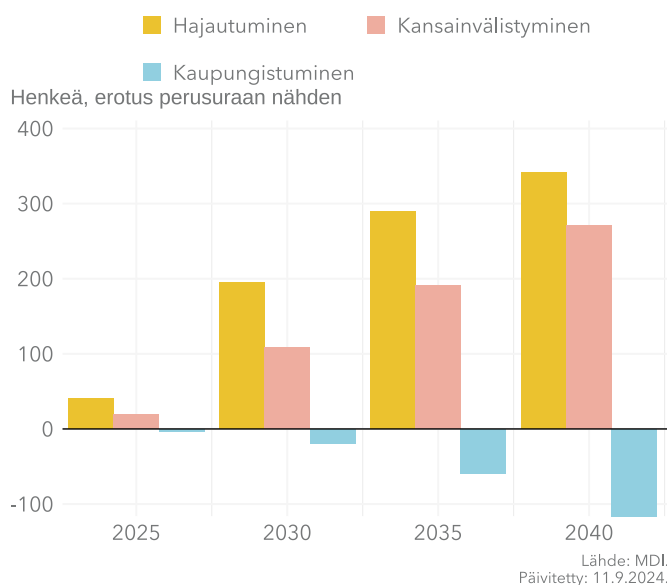
Perusura 2023 - 2040

Kansainvälistyvän Suomen skenaario 2023 - 2040

Väestöennusteen skenaariot 2025 - 2040

Muuttoliike ja asuminen

Kokonaisnettomuutto
ennakkotieto

133

-108

1-4/2025 (muutos vuoden takaiseen)

Asuntojen rakennusluvut
liukuva vuosisumma

1

-75 %

4/2025 (vuosimuutos)

Vanhojen osakeasuntojen
neliöhinta

€

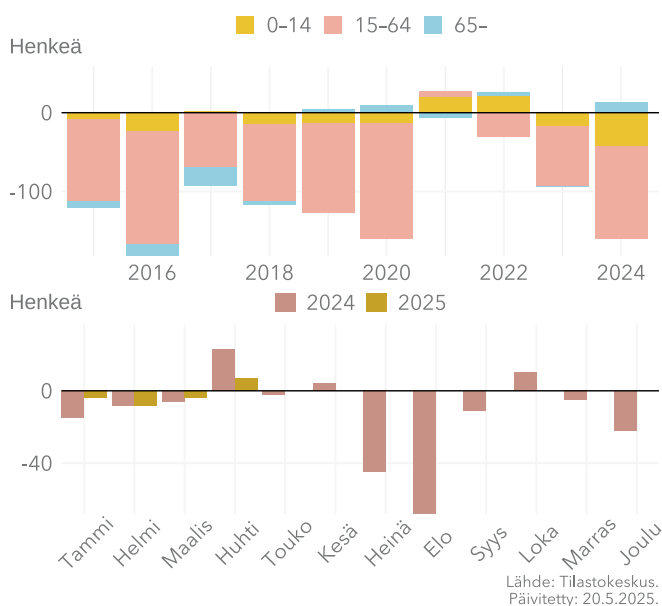
557

-0,4 %

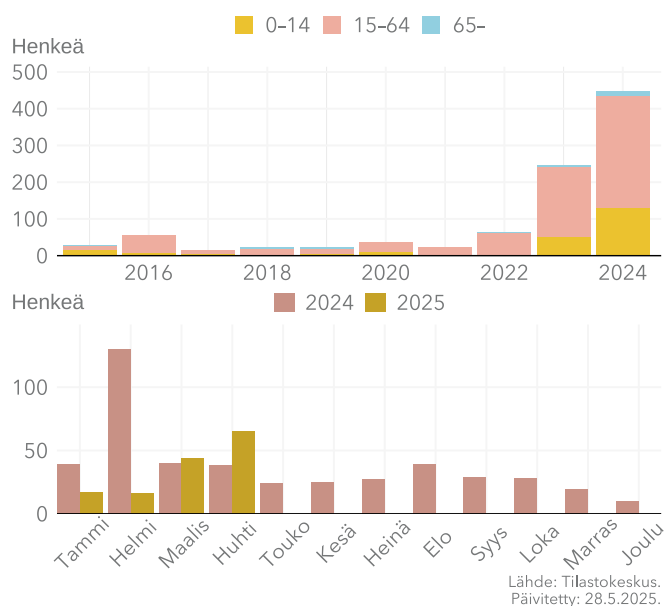
2024 (vuosimuutos)

Vuonna 2024 Pieksämäeltä muutettiin eniten **Pohjois-Savoon**. Nettomuutossa kun- nista suurin voitto oli **Vantaalta** ja suurin tappio oli **Jyväskylään**. Maakunnista suurin voitto oli **Uudeltamaalta** ja suurin tappio oli **Keski-Suomeen**. Samana vuonna suurin muuttovoitto oli **35-39-vuotiaat** (46 hen- keä) ja suurin muuttotappio oli **15-19-vuo- tiaat** (40 henkeä). Asuinkunnassaan työssä- käyvien osuus oli vuonna 2023 **83,7 %**. Vuonna 2024 Pieksämäellä oli **9 446** asun- tokuntaa, ja määrä kasvoi **0,4 %** edellisvuo- teen nähden, ja loma-asuntoja oli **2 971**, joiden määrä laski **1,2 %**.

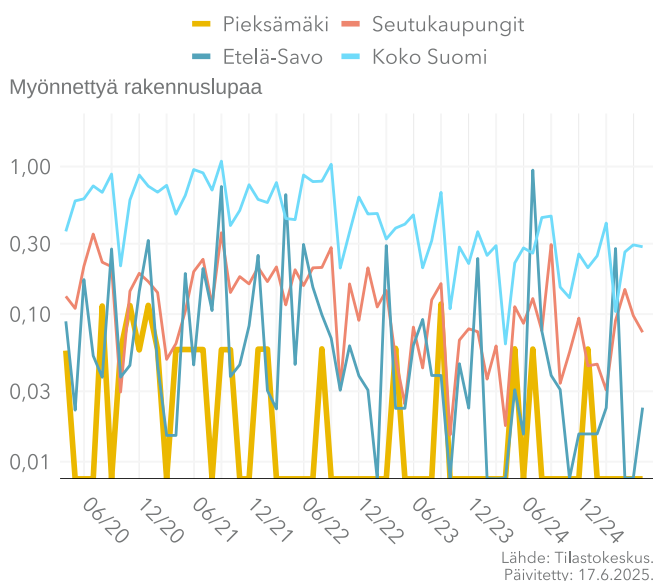
Maan sisäinen nettomuutto 2015 - 4/2025

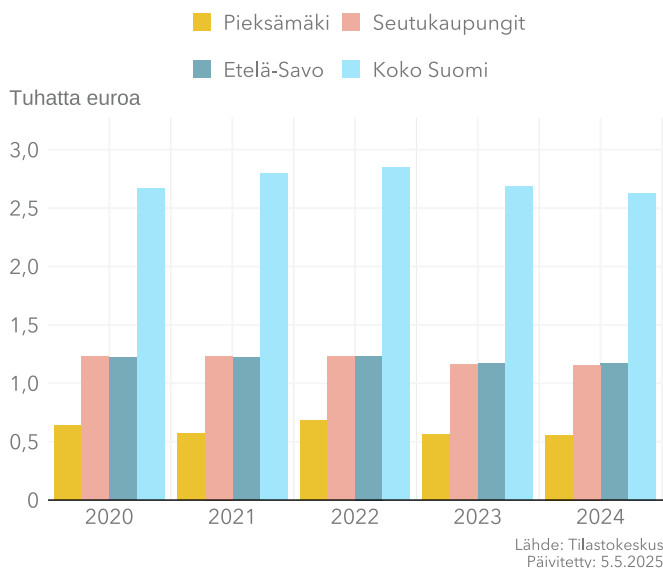
Nettomaahanmuutto 2015 - 4/2025

Myönnetyt asuntojen rakennusluvut tuhatta asukasta kohden 2020 - 2025

Vanhojen osakeasuntojen neliöhinta 2020 - 2024

Työllisyys

Työttömien osuus työvoimasta

11,1 %

-1 %-yks.

5/2025 (kuukausimuutos)

Työllisyysaste 20-64 vuotiaat

68,6

0 %-yks.

3/2025 (kuukausimuutos)

Taloudellinen huoltosuhde

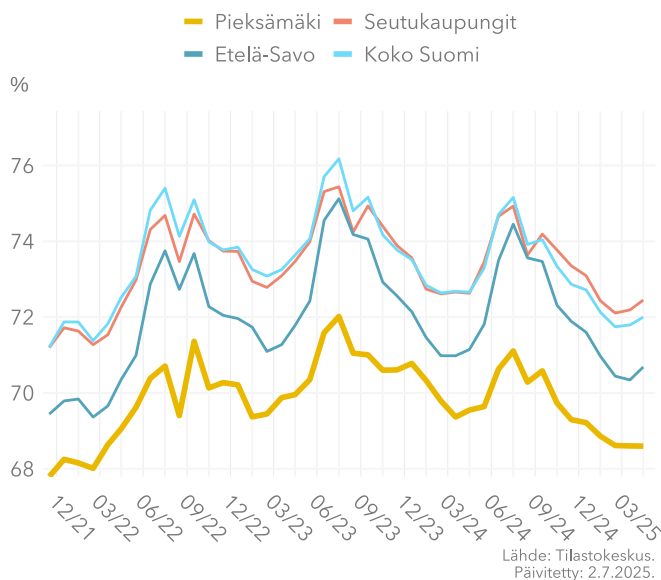
171,8

+0,5 %

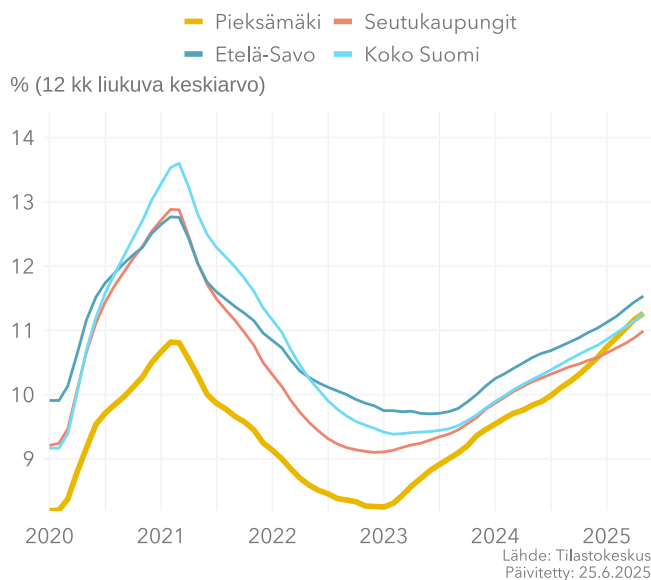
2023 (vuosimuutos)

Vuonna 2023 Pieksämäellä oli **6 432** työpaikkaa, ja luku laski **0,3 %** edellisvuoteen nähden. Nuorisotyöttömyyden aste oli vuonna 2024 **14,7 %**. Yhtäjaksoisesti 12 kk tai pidempään työttömänä olleita oli toukokuussa 2025 **4,1 %**. Laaja työttömyysaste, joka kattaa työttömät ja palveluiden piirissä olevat yhteenlaskettuna on tuolloin **14,9 %**.

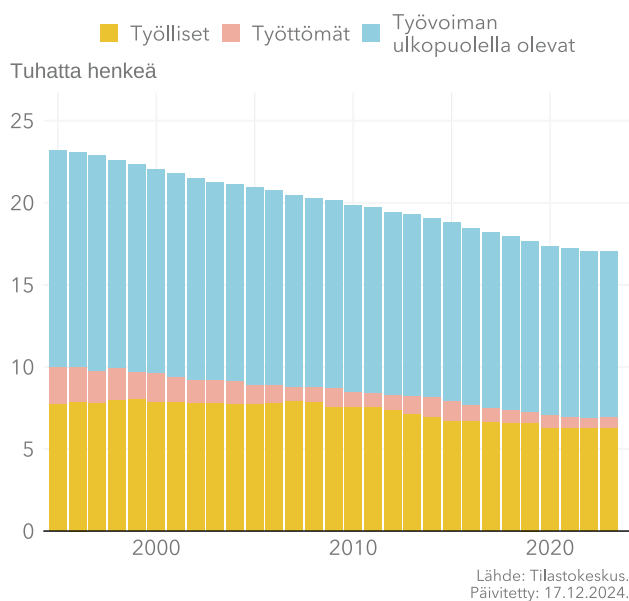
Työllisyysaste, 20-64 vuotiaat 2021 - 2025

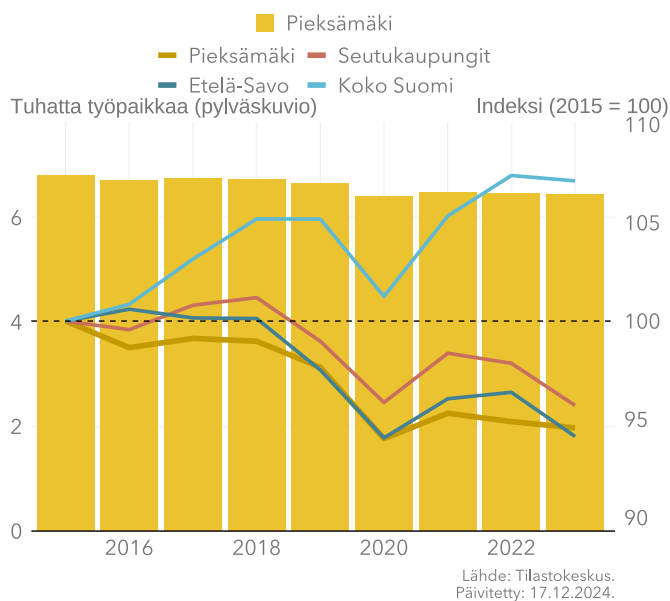
Työttömien osuus työvoimasta 2020 - 2025

Työllisyysrakenne 1995 - 2023

Työpaikkakehitys 2015 - 2023

Työmarkkinat

Avoimet työpaikat
kuukauden lopussa

76

0 %

5/2025 (muutos vuoden takaiseen)

Työttömät työnhakijat

774

+13,2 %

5/2025 (muutos vuoden takaiseen)

Työttömyyden virta
yli 3kk työttömyyteen

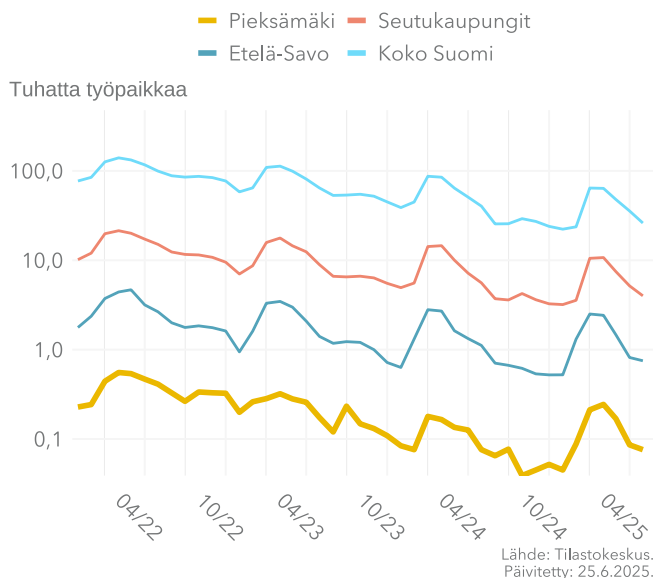
39,5 %

-12,2 %-yks.

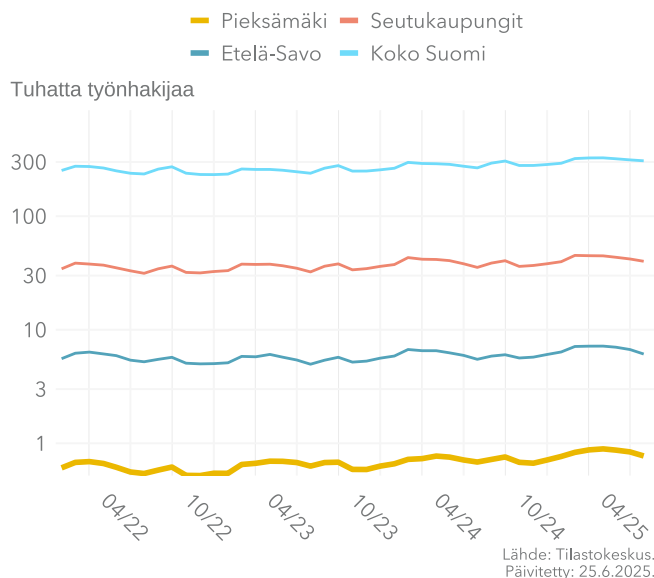
5/2025 (muutos vuoden takaiseen)

Toukokuussa 2025 Pieksämäellä **uusia avoimia työpaikkoja** oli 63, ja määrä laski 25,9 % vuoden takaiseen verran. Etelä-Savossa vastaava luku oli 673, ja luku laski 32,8 %. Tuolloin **aktiivointiaste** oli 25,7 % ja alle 25-vuotiailla 25,5 %, kun koko Etelä-Savon aktiivointiaste oli 27,7 % ja alle 25-vuotiailla 27,1 %. Tuolloin **ulkomaalaisia työttömiä työnhakijoita** oli 117, ja määrä kasvoi 11,4 % vuoden takaiseen verran. Etelä-Savon luku oli 680, ja määrä kasvoi 12,4 %.

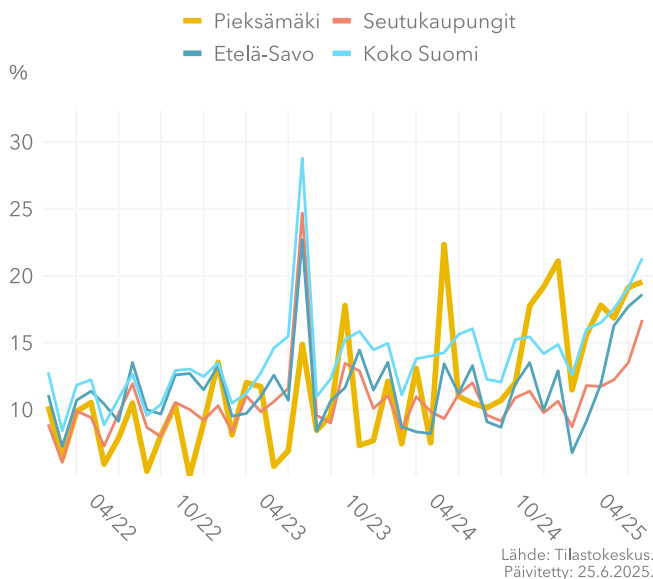
Avoimet työpaikat kuukauden lopussa 2021 - 2025

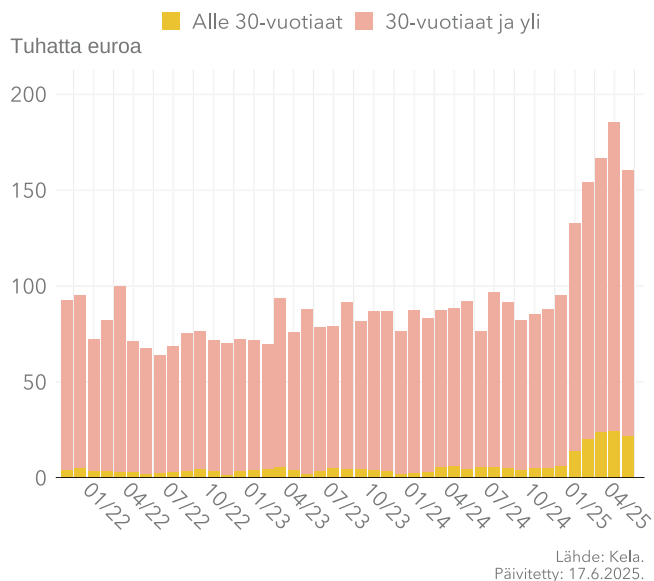
Työttömät työnhakijat 2021 - 2025

Työttömyyden virta yli 12kk työttömyyteen 2021 - 2025

Kunnan osarahoittama työttömyysturva 2021 - 2025

Yritystoiminta

Aloittaneita
yrityksiä

10

-3

Q4/2024 (kvartaalimuutos)

Yritysten
liikevaihto
milj. €

608

-5 %

2023 (vuosimuutos)

Avoimen sektorin osuus
työpaikoista

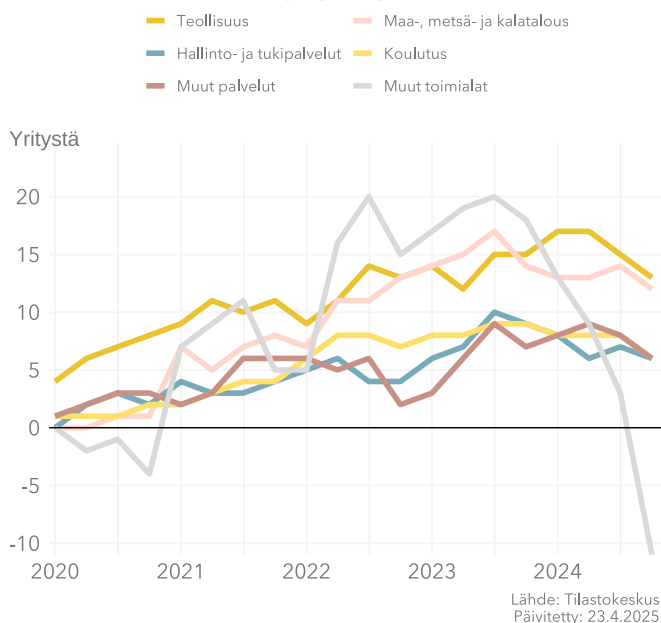
57,3 %

-0,9 %-yks.

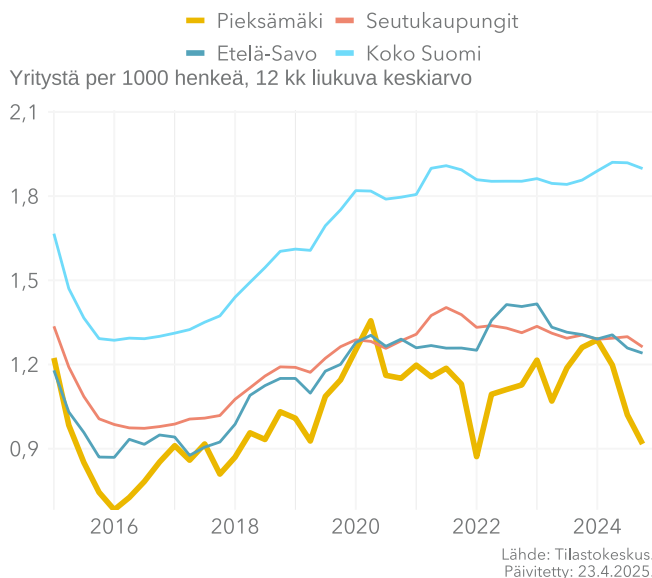
2023 (vuosimuutos)

Kesäkuussa 2025 saatavan tiedon mukaan yritysten toimipaikkoja oli **1 003**. Suurin ala toimipaikkojen määrän perusteella oli vähittäiskauppa. Toimipaikoista **84 %** oli alle 5 henkilön, **7 %** oli 5-9 henkilön, ja **9 %** oli 10 tai useamman henkilön toimipaikkoja. Uusia aloittaneita yrityksiä oli vuoden 2024 neljännellä neljänneksellä **10** (muutos edellisvuoteen **-41,2 %**) ja lopettaneita **33** (muutos edellisvuoteen **+32 %**). Vuonna 2023 avoimen sektorin osuus työpaikoista oli Suomen **21. pienin**.

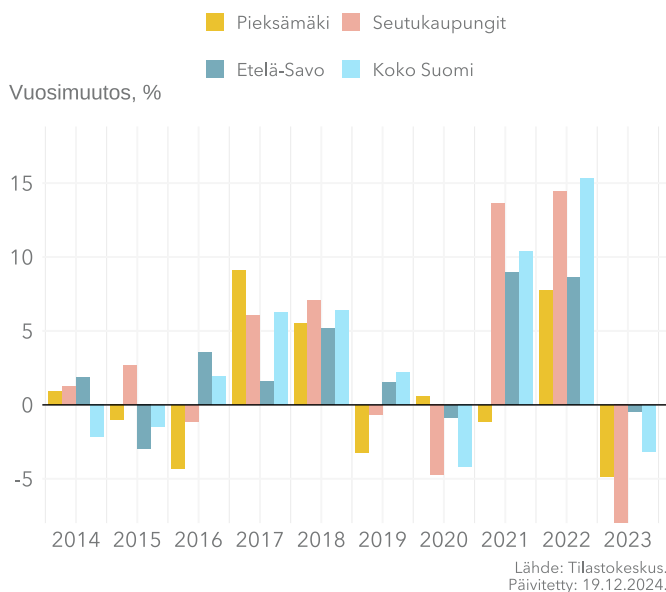
Elinkeinorakenteen muutokset 2020 - 2024

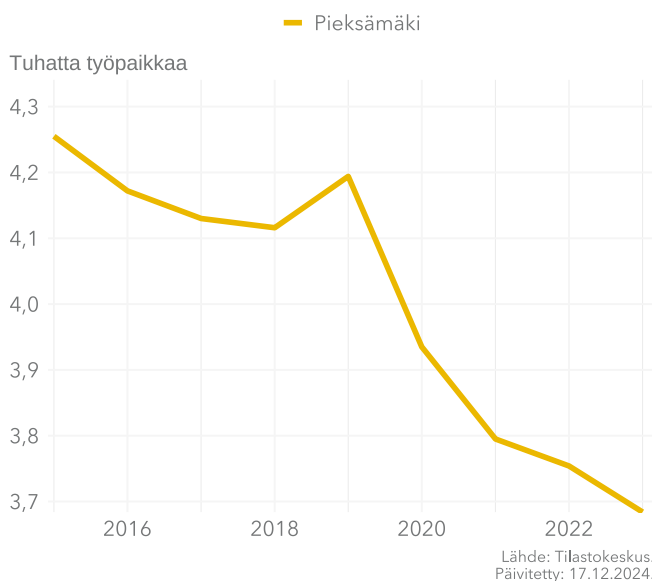
Aloittaneita yrityksiä 2015 - 2024

Yritysten liikevaihdon kehitys 2014 - 2023

Avoimen sektorin työpaikat 2015 - 2023

Koulutus- ja hyvinvointi

Korkea-asteen koulutettuja

13,3 %

+0,4 %-yks.

2023 (vuosimuutos)

Perustoimeentulon saajia

3,7 %

-0,2 %-yks.

5/2025 (kuukausimuutos)

Peruskoulun 1. vuosiluokan oppilaita

118

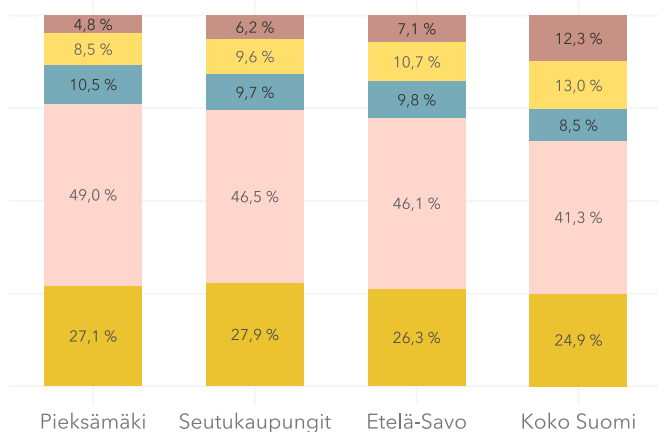
-15,7 %

2024 (vuosimuutos)

Vain perusasteen suorittaneita Pieksämaällä oli vuonna 2023 **27,1 %** väestöstä, kun Etelä-Savossa vastaava luku oli 26,3 %. Vuonna 2024 **13,5 %:sta** alle 18-vuotiaasta lapsesta oli tehty lastensuojeluilmoitus. Luku laski **3,6 %** edellisvuoteen nähden. Samana vuonna 18-vuotiaita tai nuorempia oli **14,1 %** väestöstä, kun Etelä-Savossa osuus oli 14,4 %. Varhaiskasvatukseen osallistui vuonna 2023 yhteensä **552** 6-vuotiaasta ja sitä nuorempaa lasta, joka kattoi **77 %** ikäryhmästä (koko Suomessa 69 %).

Väestö koulutusasteen mukaan 2023

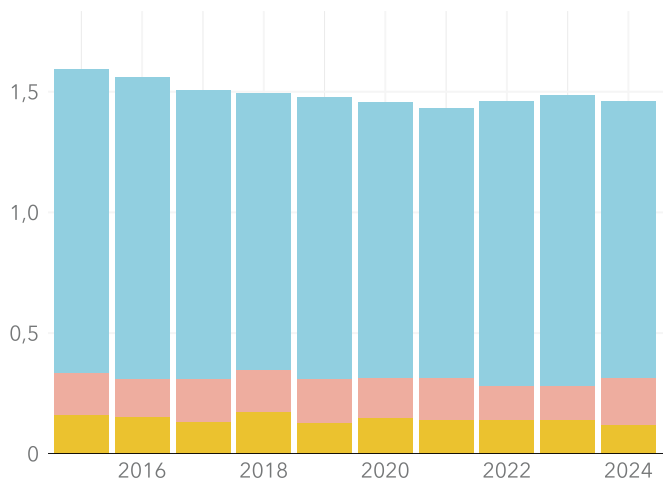
Perusaste Toisen asteen- tai erikoisammattitutkinto Alin korkea-aste
Alempi korkeakoulu Ylempi korkeakoulu

Lähde: Tilastokeskus.
Päivitetty: 23.9.2024.

Peruskoululaisten määrä 2015 - 2024

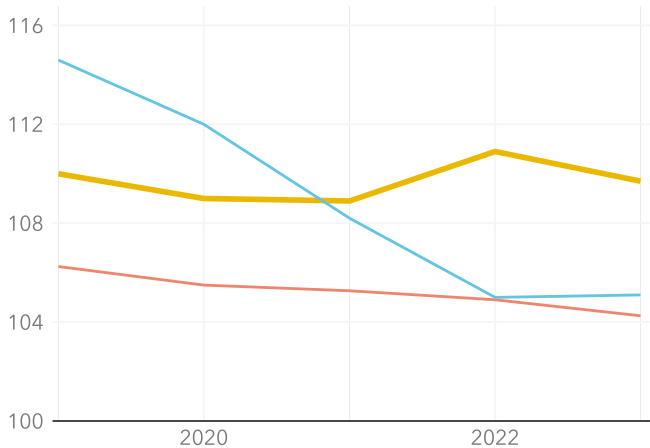
1. vuosiluokka 7. vuosiluokka Muut

Lähde: Tilastokeskus.
Päivitetty: 3.4.2025.

Sairastavuusindeksi 2019 - 2023

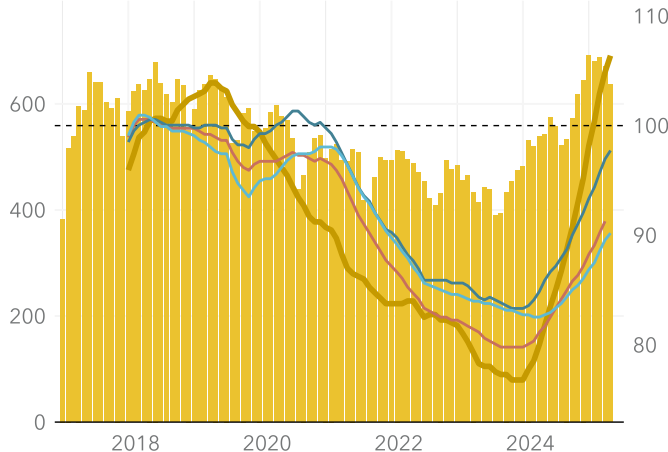
Pieksämäki Seutukaupungit Etelä-Savo
Sairastavuusindeksi (koko Suomi = 100)

Seutukaupungit laskettu väkiluvulla painotetuista kuntien arvoista.
Lähde: THL.
Päivitetty: 5.5.2025.

Perustoimeentulon saajat ja saajien osuuden kehitys 2017 - 2025

Pieksämäki Seutukaupungit Etelä-Savo Koko Suomi
Henkeä (pylväskuvio) Osuus, indeksi (2018 = 100)

Lähde: Kela.
Päivitetty: 8.6.2025.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

HYTE-kerroin

0-100

69

8. suurin

2024 (sijoitus 37:sta)

Tulosindikaattoreiden keskiarvo

45

14. pienin

2024 (sijoitus 41:sta)

HYTE-lisäosa

tuhatta euroa

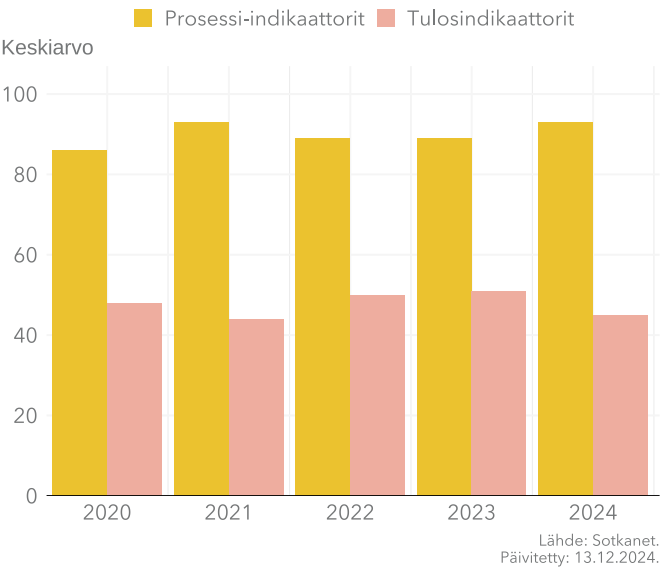
363,7

+8,3 %

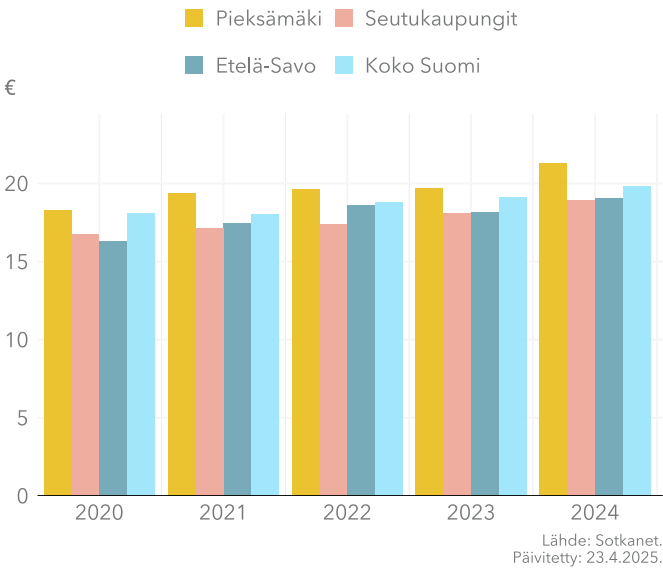
2024 (vuosimuutos)

Vuonna 2024 Pieksämäen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtion-osuuden lisäosa eli HYTE-kerroin oli 69/100 ja laski 1 pistettä edellisvuoteen nähden (kuntien heikoin arvo oli 34 pistettä ja paras 77 pistettä). Tällä pistemäärällä Pieksämäen saamien HYTE-eurojen kokonaismäärä oli 363 700 euroa, ja määrä kasvoi 27 900 euroa edellisvuoteen nähden. Lisäosan suuruus määräytyy tulosindikaattoreista, joiden keskiarvo oli 45/100 ja prosessi-indikaattoreista, joiden keskiarvo oli 93/100.

Prosessi- ja tulosindikaattoreiden kehitys 2020 - 2024

Hyte-kerroin asukasta kohden 2020 - 2024

Tulosindikaattorit 2023 - 2024

	Arvo	Skaalattu arvo (0-100)	Muutos (skaalattu)
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, %	11,2	47	2
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi 8. ja 9. luokan oppilaista, %	29,1	51	0
Ylipaino 8. ja 9. luokan oppilaista, %	28,7	39	0
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, %	12,1	49	-10
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, määrä	193,0	44	-13
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, %	1,6	38	-15

Lähde: Sotkanet. Päivitetty: 10.6.2025.

Prosessi-indikaattorit 2024

	Arvo	Muutos
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi	100	100
Kuntalaisten elintapojen raportointi	100	0
Asiakasraadit ja foorumit	100	0
Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit	100	0
Hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	100	0
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus	100	0
Liikuntavälitunnit	100	0
Vaikutusten ennakoarviointi (EVA)	100	0
Kohdennetut liikumisryhmät lapsille ja nuorille	100	0
Liikunnan edistämisen poikkihallinnollinen työryhmä	100	0
Seurojen, yhdistysten ja kunnan yhteiskokous	100	0
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyistä	100	0
Kouluympäristön ja -yhteisön tarkastus	96	0
Oppilaiden poissaolot	66	0
Kouluruokailusuositus	34	0

Lähde: Sotkanet. Päivitetty: 28.1.2025.

Aluetalous

Keskiansiot

2 537

0 %

5/2025 (muutos vuoden takaiseen)

Seutukunnan BKT €/asukas

33 779

+7 %

2022 (vuosimuutos)

Työpaikkaomavaraisuus

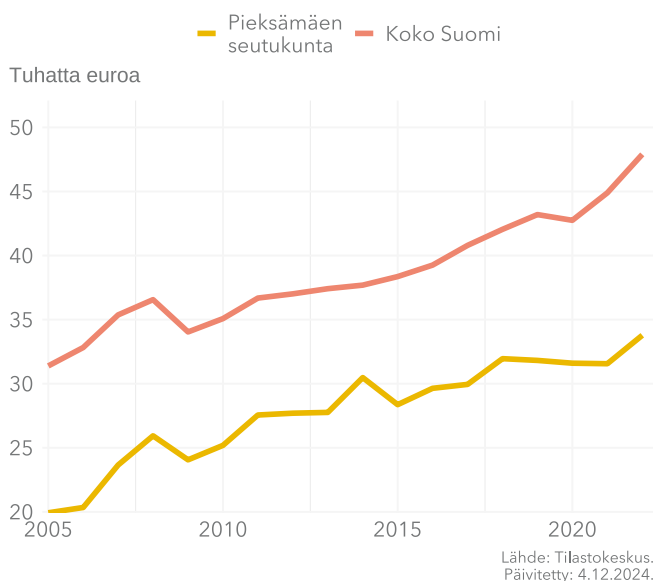
102,5

+0,2 %

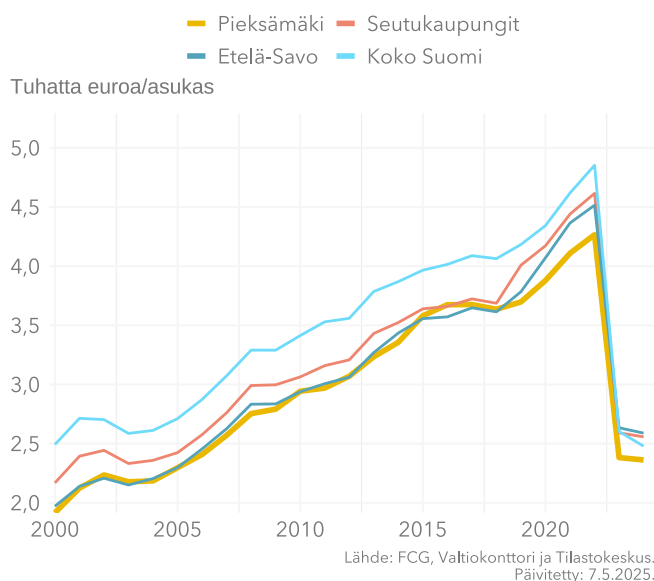
2023 (vuosimuutos)

Pieksämäen verotulot olivat vuonna 2024 **40,6 milj. euroa** ja verotulo laski **0,1 %** edellisvuoteen nähden, kun Etelä-Savossa vastaava luku laski 2,1 %. Pieksämäen työpaikkaomavaraisuus, eli alueen väestön ja työpaikkojen välinen suhde oli vuonna 2023 **102,5 %**. Vuonna 2025 Pieksämäen kunnallisveroaste on **9,4 %**, joka on Suomen **20. suurin** (/48). Vuonna 2023 tuloeroja kuvaava Gini-kerroin oli **23,7** ja laski 0,8 % edellisvuoteen nähden, kun Etelä-Savon luku oli **24,9** ja laski 0,8 %.

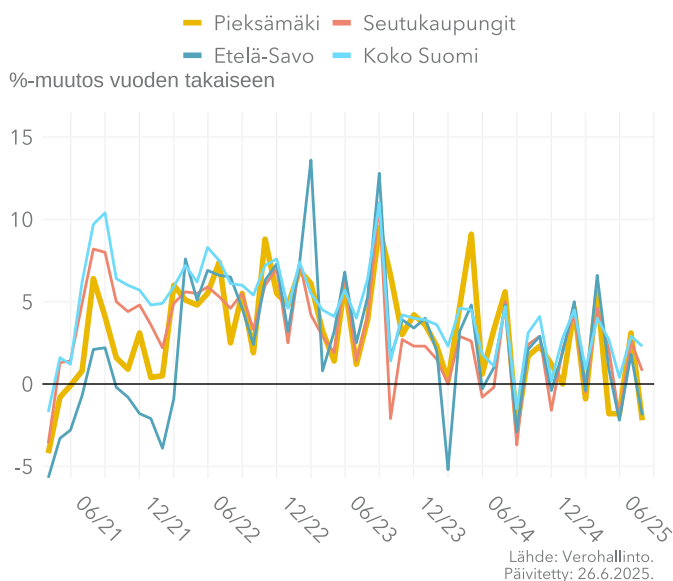
BKT asukasta kohden 2005 - 2022

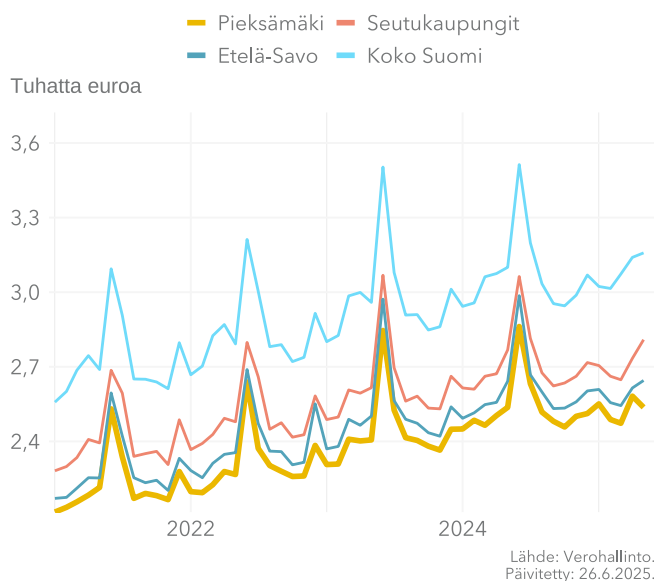
Verotulot asukasta kohden 2000 - 2024

Palkkasumma 2020 - 2025

Keskiansiot 2021 - 2025

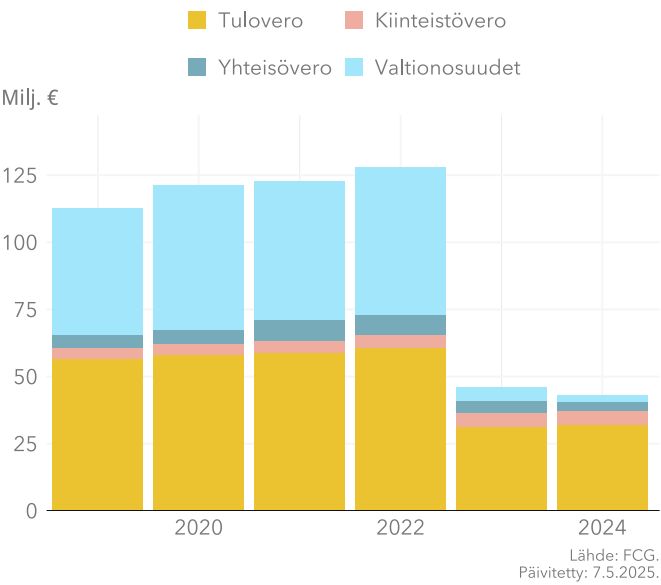

Kuntatalous: Tuloslaskelma

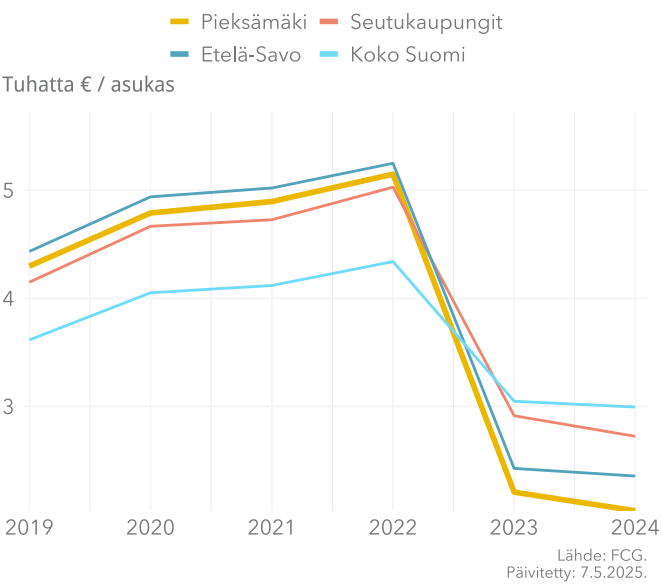
Verotulot milj. € 40,6 0 milj. € 2024 (vuosimuutos)	Valtionosuudet milj. € 2,3 -2,9 milj. € 2024 (vuosimuutos)	Toimintakate milj. € -33,9 +3,2 milj. € 2024 (vuosimuutos)
--	---	---

Vuonna 2024 Pieksämäen vakioitu verorahoitus yhteensä oli **2 035** euroa per asukas ja sijoitus oli 282 / 292. Samana vuonna toimintakate oli **-1 974** euroa per asukas ja sijoitus oli 10 / 292. Samana vuonna vuosikate vakioituilla verotuloilla oli **127** euroa per asukas ja sijoitus oli 202 / 292. Vuosina 2020 – 2024 menot ovat kasvaneet nopeammin kuin verorahoitus.

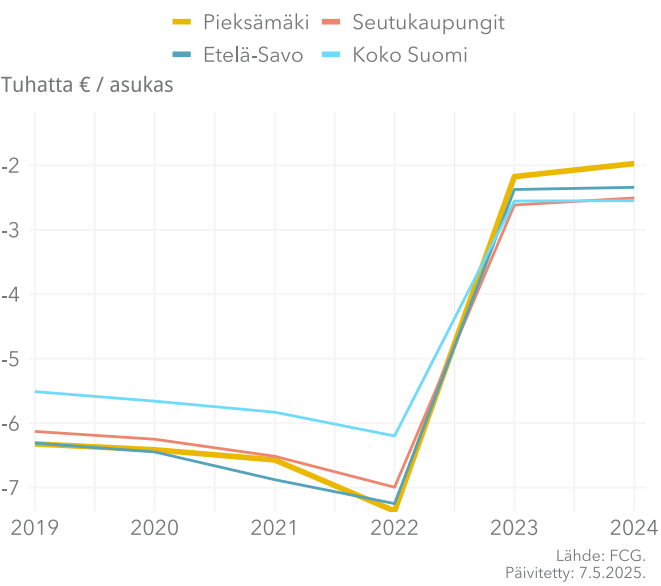
Verorahoituksen kehitys
2019 - 2024

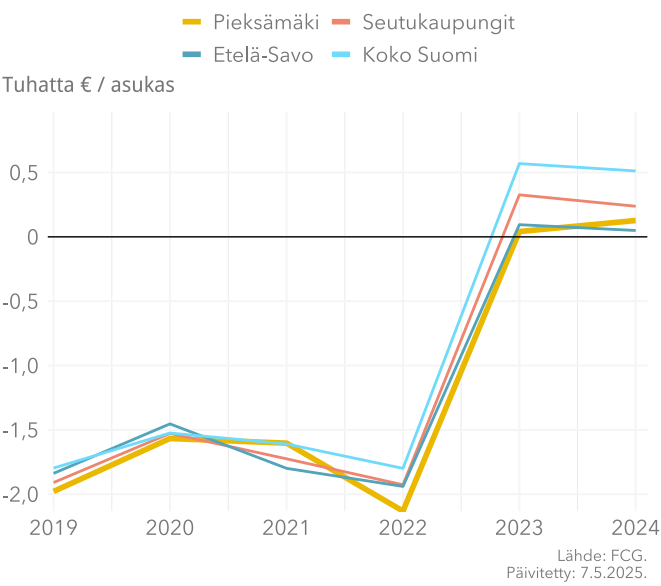
Vakioitu verorahoitus
2019 - 2024

Toimintakate
2019 - 2024

Vuosikate vakioituilla verotuloilla
2019 - 2024

Kuntatalous: Tase

Konsernin
lainakanta
milj. €

95,5

-2,6 milj. €

2024 (vuosimuutos)

Bruttoinvestoinnit
milj. €

7,1

+0,1 milj. €

2024 (vuosimuutos)

Ali- /
ylijäämä
milj. €

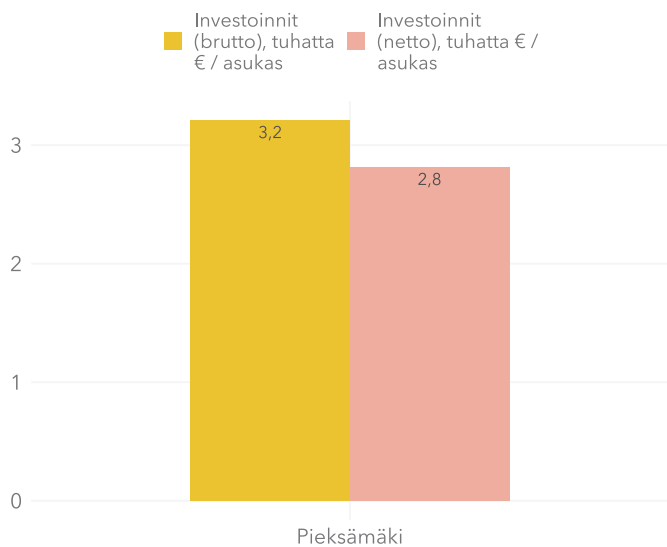
4,1

+0,7 milj. €

2024 (vuosimuutos)

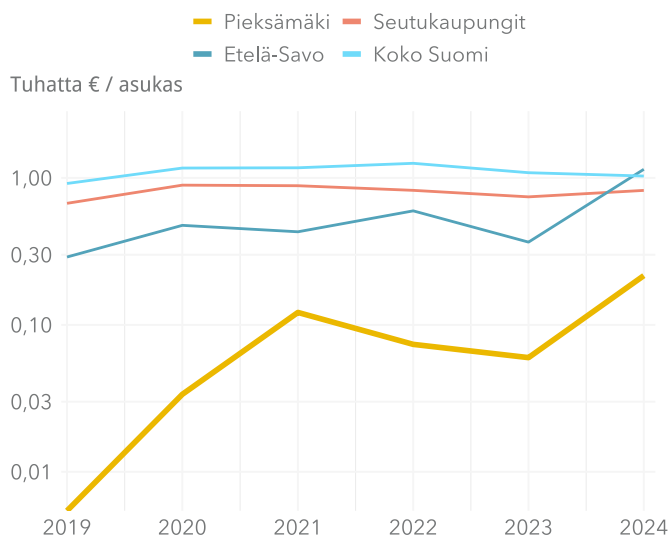
Vuonna 2024 Pieksämäen lainakanta oli **4 662** euroa per asukas ja tällä sijoitus oli 217 / 292. Samana vuonna konsernin lainakanta oli **5 557** euroa per asukas ja sijoitus oli 196 / 292. Bruttoinvestoinnit aikavälillä 2019 - 2024 oli **2 441** euroa per asukas ja sijoitus 136 / 292. Samana vuonna kumulatiivinen ylijäämä oli **1 067** euroa per asukas ja tällä sijoitus oli 184 / 292.

Investoinnit Summa 2019-01-01 - 2024-01-01

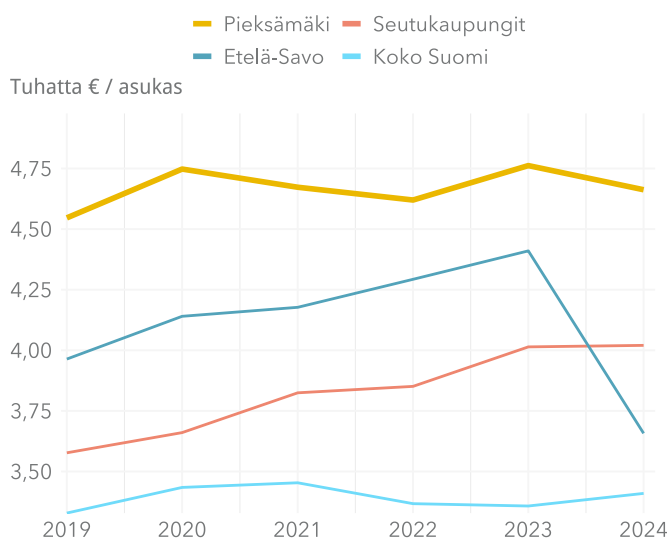
Lähde: FCG.
Päivitetty: 7.5.2025.

Rahavarat 2019 - 2024

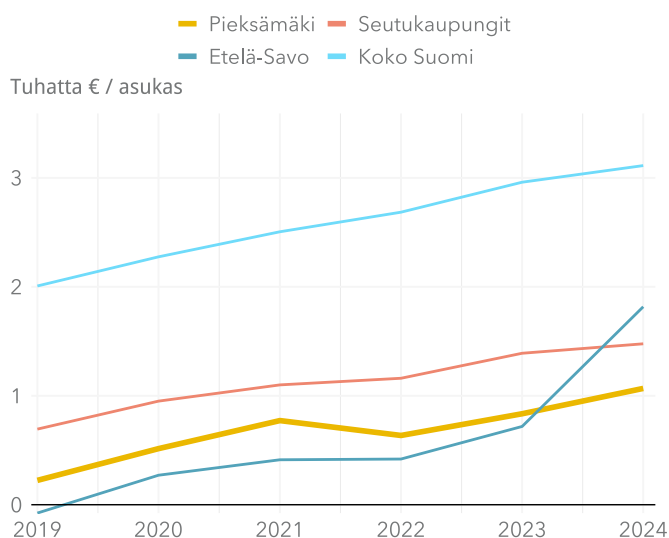
Lähde: FCG.
Päivitetty: 7.5.2025.

Emokunnan lainakanta 2019 - 2024

Lähde: FCG.
Päivitetty: 7.5.2025.

Kumulatiivinen ali- / ylijäämä 2019 - 2024

Lähde: FCG.
Päivitetty: 7.5.2025.

Kuntatalous: Kuntotesti

Kunnan talousluku veroprosenteina

-0,2

+1,01

2024 (vuosimuutos)

Kunnan talousluvun sijoitus koko maassa

214 / 292

+32

2024 (vuosimuutos)

Erityisen kuntajakoselvityksen kriteereistä täyttyy

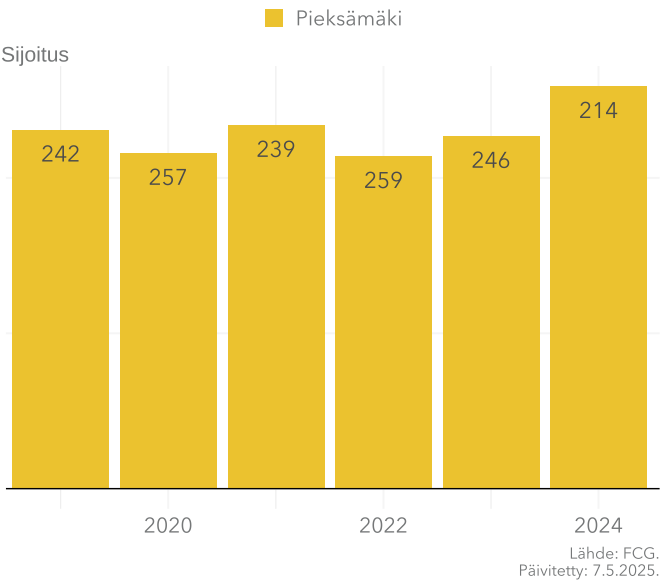
0 / 6

0

2024 (vuosimuutos)

Pieksämäen talousluvun sijoitus oli vuonna 2024 Suomessa **214 / 292** ja sijoittuu talousluvulla tarkasteltuna kuntien **3. neljännekseen**. Talousluku oli samana vuonna **-0,2**, mikä kuvaa tu-
loveroprosenteiksi muutettuna kunnan
vuotuisen laskennallisen rahavirran
suhteessa muihin kuntiin. Erityisen
kuntajakoselvityksen kuudesta kritee-
ristä täyttyi samana vuonna Pieksä-
mäellä **0** (Etelä-Savon keskiarvo 0,1).

Talousluvun sijoituksen kehitys
2019 - 2024

Erityisen kuntajakoselvityksen kriteerit
2022 - 2024

	2022	2023	2024	Täyttykö kriteerit 2023 – 2024
Konsernin ali-/ylijäämä, kumulatiivinen € / as	284,9	356,5	616,2	Ei täyty
Kunnan ali-/ylijäämä, € / as	491,1	1 033,2	1 306,2	Ei täyty
Konsernitulos- laskelman vuosikate / poistot, %	82,5	138,1	146,5	Ei täyty
Tuloveroprosentin ero keskimääräiseen	198,6	197,6	193,3	Ei täyty
Konsernilainojen + vuokravastuiden ylitys keskimääräisestä, %	-16,3	-30,0	-31,1	Ei täyty
Konsernitiilin- päätöksen laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,0	1,0	Ei täyty

Lähde: FCG.
Päivitetty: 7.5.2025.

Talousluvun top 10
2024

	Sijoitus	Talousluku
Kittilä	1	15,8
Sysmä	2	12,9
Parainen	3	11,5
Vieremä	4	11,5
Koski TI	5	11,1
Sodankylä	6	10,6
Enonkoski	7	10,4
Puumala	8	9,9
Siikainen	9	9,7
Sonkajärvi	10	8,3
Pieksämäki	214	-0,2

Lähde: FCG.
Päivitetty: 7.5.2025.

Talousluvun osatekijät
2024

	Talousluku	Sijoitus
Harkinnanvaraisen valtionosuuden vaikutus	0,0	27
Kiinteistöveroprosenttien erotus keskimääräisiin veroprosenteihin	0,0	162
Tuloveroprosentin erotus maan keskitasoon	-0,7	218
Konsernin nettolainakanta 8 vuoden lyhennysaikataululla	-3,2	
Konsernin vuosikate	3,8	

Lähde: FCG.
Päivitetty: 7.5.2025.

Päästöindikaattorit

Kokonaispäästöt
ALas 1.3, kt CO₂e

102,2

-6,9 %

2023 (vuosimuutos)

Tieliikenteen päästöt
ALas 1.3, kt CO₂e

31

-1,3 %

2023 (vuosimuutos)

Kulutusperustaiset kokonaispäästöt asukasta kohden
AlasKulutus 1.0, t CO₂e

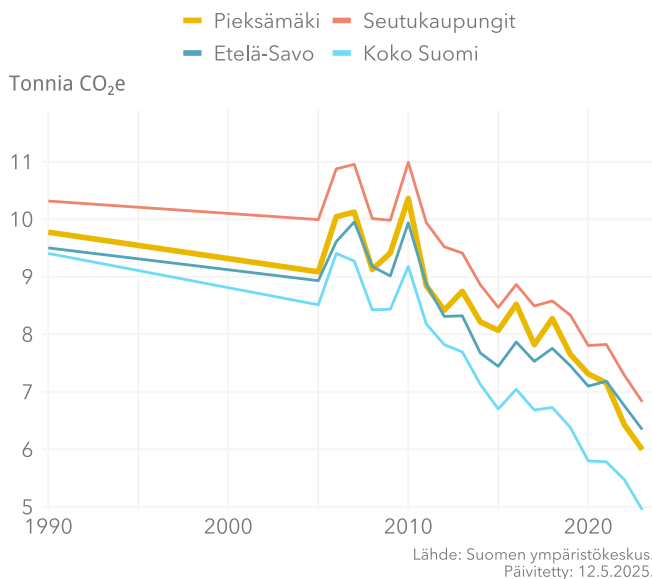
10,2

- %

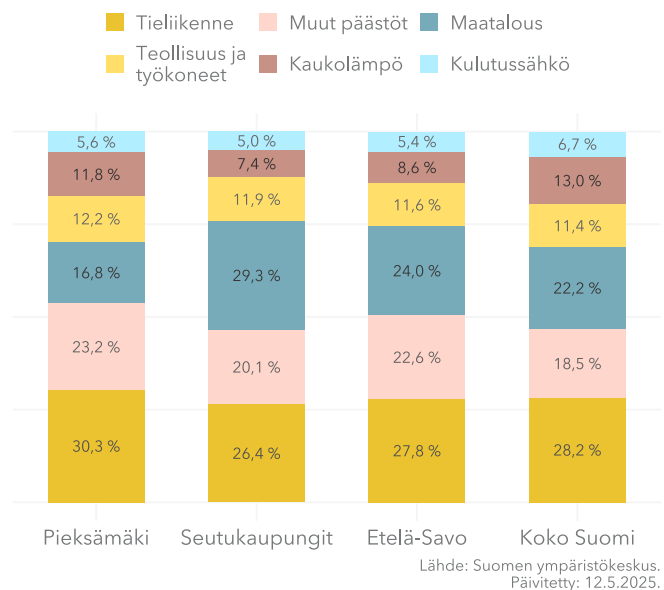
2019 (vuosimuutos)

Vuonna 2023 Pieksämäen kokonaispäästöt olivat **102,2 kilotonnia CO₂e**. Suhteutettuna asukasluvuun päästöt olivat **6 tonnia CO₂e**. Arvo laski **38,7 %** vuoteen 2010 nähden. Vuonna 2019 kulutukseen perustuvat päästöt olivat **10,2 tonnia CO₂e** asukasta kohden, kun Etelä-Savon vastaava luku oli 9,9 tonnia. Kotitalouksien päästöt vastasivat **83,5 %** koko alueen kulutusperusteisista päästöistä, kun Etelä-Savossa luku oli 84 %. Pieksämäen asukkaiden suurin päästölähde oli asuminen.

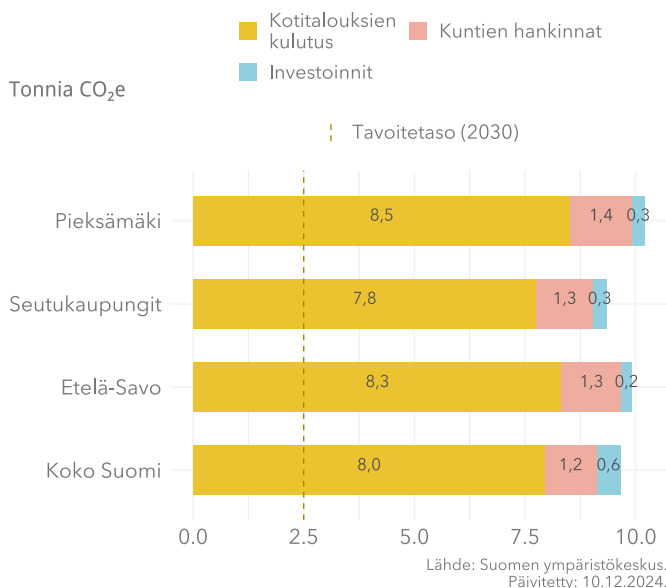
Kokonaispäästöt asukasta kohden 1990 - 2023

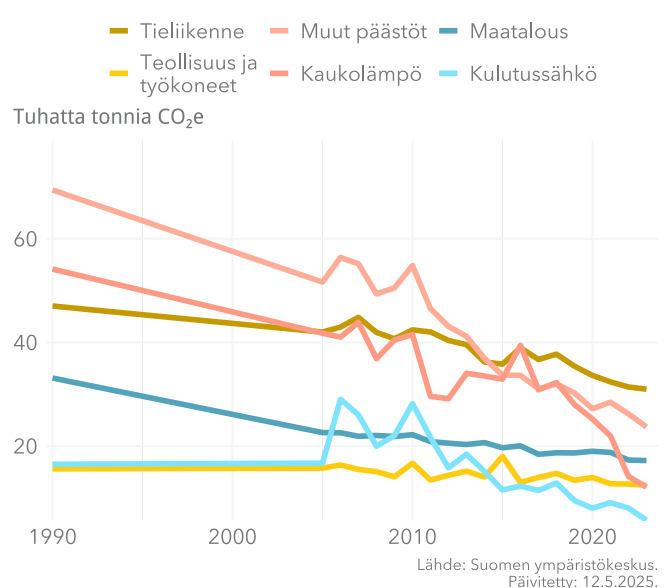
Kokonaispäästöjen suurimpien sektoreiden jakauma 2023

Kulutusperustaiset päästöt asukasta kohden 2019

Kokonaispäästöjen suurimpien sektoreiden kehitys 1990 - 2023

Tietosisällöt

VÄESTÖNKEHITYS

Ikärakenne. Indikaattori kuvaa viisivuotiskäryhmissä kunnan väestön ikärakennetta vuosina 2005, 2024, ja Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan vuonna 2045. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 3.4.2026.

Toimirakenne. Toimirakenne vertailee alueiden väestöä toiminnan mukaan. Väestö on jaettu työvoimaan ja työvoiman ulkopuolisiin: nämä kaksi ryhmää on jaettu taas tarkempiin toimintaa kuvaaviin ryhmiin.

Väestörakenne- ja ennuste. Väestörakenne ja ennuste kuvaa karkeissa ikäryhmissä lasten, työikäisten ja kahden eläkeikäisten ryhmien toteutunutta määrää vuosien 2005 – 2024 aikana ja ennustettua määrää vuosien 2025 – 2045 aikana Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan. Yhdessä ikäryhmät kuvaavat myös koko kunnan väkilukua ja väkiluvun kehitystä. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 3.4.2026.

Väestönmuutokset. Indikaattori kuvaa mistä kunnan väestönkehitys muodostuu vuositasolla vuosien 1990 – 2024 aikana, ja ennakkotietoja vuodelta 2025 Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan. Väestön muutokset koostuu luonnollisesta väestönlisäyksestä (syntyneet - kuolleet), kuntien välisestä nettomuutosta (kuntaan muuttaneet - kunnasta muuttaneet) sekä nettomaahanmuutosta (maahanmuuttajat - maastamuuttajat).

VÄESTÖENNUSTE

Perusura ikäryhmittäin. Indikaattori kuvaa MDI:n väestöennusteeseen pohjautuvaa väestön ikärakenteen kehitystä, jossa on laskettu väestökehityksen perusura vuoteen 2040 saakka. Tämän lisäksi on laadittu kolme vaihtoehtoista kehityspolkua: kansainväistymisen skenaario, kaupungistumisen skenaario ja hajautumisen skenaario. Vuoden 2024 ennuste ja ennusteenlaskentamallit ovat päivitetty tuoreimmilla käytettävissä olevilla tiedoilla ja näin huomioitu viimeisimmät muutokset väestönkehityksen dyna-

miikassa. Lue lisää ennusteen toteutuksesta ja olettamista osoitteesta:
<https://www.mdi.fi/ennuste2040/>.

Perusura. MDI:n väestöennusteen perusuran mukainen kehitys. maahanmuuton taso laskee hieman vuosien 2022–2023 huipusta, mutta jää korkeahkolle tasolle aiempaan vuosikymmeneen verrattuna.

Kansainvälistyvän Suomen skenaario. Maahanmuutto säilyy korkealla tasolla ennustejakson ajan eli nettomaahanmuutto Pohjoismaiden 2010-luvun keskitasolla (eli Suomi saa noin 35 000 henkilöä muuttovoittoa vuodessa).

Väestöennusteen skenaarit. MDI:n väestöennusteen kolmen skenaarion (kansainväistyminen, kaupungistuminen ja hajautuminen) väestön muutosten erotus perusuraan nähden

MUUTTOLIIKE JA ASUMINEN

Maan sisäinen nettomuutto. Indikaattori kuvaa ikäryhmittäin alueen maan sisäisen tulo- ja lähtömuuton erotusta vuositasolla.

Nettomaahanmuutto. Indikaattori kuvaa ikäryhmittäin alueelle kohdistuvan maahanmuuton ja alueelta ulkomaille muuttaneiden (maastamuutto) erotusta vuositasolla.

Myönnetty asuntojen rakennusluvut tuhatta asukasta kohden. Indikaattori kuvaa kunnassa asunnoille myönnettyjen rakennuslupien määrää kuukausitasolla suhteutettuna alueen väkilukuun tuhatta asukasta kohden. Suhteutus mahdollistaa eri alueiden vertailun. Tilastotiedot perustuvat kuntien rakennusvalvontaviranomaisten Digi- ja väestötietovirastolle toimittamiin ilmoituksiin rakennusluvanvaraisista rakennushankkeista ja rakennusvaiheista. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 22.7.2025.

Vanhojen osakeasuntojen neliöhinta. Indeksi kuvaa kunnassa myytyjen vanhojen osakeasuntojen keskimääräistä neliöhintaa

vuositasolla. Mukana on kaikki tiedossa olevat vanhojen asunto-osakkeiden kaupat. On huomionarvoista, että pienissä kunnissa satunnaisvaihtelun vaikutus voi olla vuositasolla suuri. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 5.5.2026.

TYÖLLISYYS

Työllisyysaste, 20–64 vuotiaat. Työllisyysaste kuvaa alueella asuvien työllisten 20–64-vuotiaiden osuutta suhteessa alueella asuvaan 20–64-vuotiaaseen väestöön.

Työttömien osuus työvoimasta. Työnhakija, joka ei ole työsuhteessa eikä työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitetulla tavalla työllistyy päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään ja joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija. Työttömänä pidetään myös työsuhteessa olevaa, joka on kokonaan lomautettu tai jonka säännöllinen viikoittainen työskentelyaika on alle 4 tuntia. Päätoimisia koululaisia ja opiskelijoita ei lueta työttömiksi myöskään lomien aikana. Työvoimaan luetaan kaikki henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 22.7.2025.

Työllisyysrakenne. Työllisyysrakenne kuvaa kunnan väestön rakennetta työttömät, työlliset työvoiman ulkopuoliset jaolla. Työttömät ovat virallisesti työttömänä olevat henkilöt kunnassa, työllisiksi luetaan henkilöt, jotka ovat tarkasteluviikkona tehneet vähintään tunnin työtä, josta hän on saanut palkkaa tai tuloja. Työvoiman ulkopuoliset ovat kaikki muut henkilöt.

Työpaikkakehitys. Indikaattori kuvaa kunnassa työskentelevien henkilöiden lukumäärän kehitystä, mikä samalla kuvaa työpaikkojen määrää kunnassa.

TYÖMARKKINAT

Avoimet työpaikat kuukauden lopussa. Työ- ja elinkeinoministeriön laatii työnvälitystilastosta saatavan tiedon avoimista työpaikoista, johon sisältyvät tiedot työnantajien työ- ja elinkeinotoimistoihin ilmoittamista avoi-

mista työpaikoista. Avoimet työpaikat -indikaattori kertoo kuukauden lopussa avoimien työpaikkojen määrän. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 22.7.2025.

Työttömät työnhakijat. Indikaattori kuvaa kaikkia alueen työnhakijoita. Työnhakija, joka ei ole työsuhteessa eikä työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitetulla tavalla työllistyy päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään ja joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija. Työttömänä pidetään myös työsuhteessa olevaa, joka on kokonaan lomautettu tai jonka säännöllinen viikoittainen työskentelyaika on alle 4 tuntia. Päätoimisia koululaisia ja opiskelijoita ei lueta työttömiksi myöskään lomien aikana. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 22.7.2025.

Työttömyyden virta yli 12kk työttömyyteen. Indikaattori kuva tilastointikaudella 12 kuukauden työttömyyden ylittäneiden prosentiosuutta kaikista 12 kuukautta aikaisemmin alkaneista työttömyysjaksoista. Vuoden tai pidempään työttömänä olleet luetaan pitkäaikaistyöttömiksi. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 22.7.2025.

Kunnan osarahoittama työttömyysturva. Indikaattori kuvaa kunnan euromääräistä osuutta kunnan osarahoittamasta työttömyysturvasta. Työllisyyspalveluiden uudistus vuonna 2025 laajensi kuntien vastuuta työttömyystukien rahoituksessa. Kunnat rahoittavat osan työttömyysajalta maksetusta työttömyysturvasta, jos työtön on saanut ansiopäivärahaa, peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 101 päivää. Kuntien rahoitusvastuu koskee myös työttömyystukea, joka maksetaan työllistymistä edistävän palvelun ajalta.

YRITYSTOIMINTA

Elinkeinorakenteen muutokset. Indikaattori kuvaa aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten kumulatiivista nettomuutosta päätoimialojen mukaan. Tarkastelussa on yhteenlasketun summan mukaan suurimpia muutoksia kokeneet päätoimialat sekä muiden päätoimialojen yhteenlaskettu summa. Tilasto

perustuu Tilastokeskuksen yritysrekisteriin sekä rekisterin lähdeaineistoina käytettävien Verohallinnon rekisteröintitietoihin. Tilasto kattaa yritykset, jotka ovat liiketoiminnasta tai kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta arvonlisäverovelvollisia tai toimivat työnantajina.

Aloittaneita yrityksiä. Indikaattori kuvaa liukuvana 12 kuukauden keskiarvona kunnan aloittaneiden yritysten määrää suhteessa 1000 asukkaaseen. Suhteutus mahdollistaa väestöpohjaltaan erilaisten alueiden vertailun.

Yritysten liikevaihdon kehitys. Indikaattori kuvaa vuositasolla yritysten liikevaihdon suhteellista kehitystä. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 19.12.2025.

Avoimen sektorin työpaikat. Indikaattori kuvaa yksityisen sektorin työpaikkojen ja yrittäjien yhteenlaskettua määrää vuositasolla.

KOULUTUS- JA HYVINVOINTI

Väestö koulutusasteen mukaan. Indikaattori ilmaisee alueen väestön koulutusrakenteen henkilön korkeimman suoritettun tutkinnon mukaan. Indikaattorissa tutkinnot jakautuvat viiteen eri luokkaan; vain perusasteen, toisen asteen, alimman-, alemman ja ylemmän korkea-asteen suorittaneisiin. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 20.9.2025.

Peruskoululaisten määrä. Peruskoululaisten määrä kuvaa kunnassa vuositasolla asuvien peruskoulun oppilaiden määrää. Vuodesta 2020 alkaen tiedot pohjautuvat opetushallinnon Koski-tietovarannon sekä Ahvenanmaan tilastoviraston ja Helsingin eurooppalaisen koulun tietoihin. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 3.4.2026.

Sairastavuusindeksi. THL:n sairastavuusindeksi kuvaa alueen väestön ikävakioitua sairastavuutta indeksinä, jossa koko maan keskitaso on aina 100. Mitä pienempi luku on, sitä terveempi väestö. Indeksissä on otettu huomioon kymmenen eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa, joista sairauksien merkitystä arvioidaan.

sien merkitystä arvioidaan.

Perustoimeentulon saajat ja saajien osuuden kehitys. Indikaattori kuvaa kuinka moni alueen asukas ja kuinka suuri osa asukkaista saa perustoimeentulotukea kuukausitasolla. Saajaksi tilastoidaan henkilö, jonka kotitaloudelle on tilastointijaksolla maksettu nollaa suurempi maksu. Saajien osuus väestöstä on laskettu Kelan väestötietojen perusteella. Kun saajien lukumäärä jää alle neljän, tietoja ei näytetä. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 8.7.2025.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Prosessi- ja tulosindikaattoreiden kehitys. Utvecklingen av processindikatorerna (15 st) samt resultatindikatorerna (6 st) som beskriver verksamheten.

Hyte-kerroin asukasta kohden. HYTE-kerroin (THL) on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.

Tulosindikaattorit. Tulosindikaattorit (6 kpl) mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä. Tulosindikaattorit on valittu näiden periaatteiden mukaan: kunta voi omalla toiminnallaan vaikuttaa indikaattoreihin, eri ikäryhmät ovat edustettuina, jotta kunnan väestörakenne, sairastavuus tai työttömyystilanne ei vaikuttaisi tulokseen, mitataan tulosindikaattoreissa lähtökohtaisesti muutosta, tavoite on, että kunnat olisivat mahdollisimman paljon samalla viivalla ja niillä on mahdollisuus saada todettavia, hyviä muutoksia näissä asioissa aikaan. Tulosindikaattoreista lasketaan kahden viimeisimmän vuoden tai mittausajankohdan erotus kuvaamaan tapahtunutta muutosta. Jos jonkin indikaattorin arvo on jo tavoitetilanteessa, saa kunta sen osalta maksimipisteet.

Prosessi-indikaattorit. Toimintaa kuvaavat prosessi-indikaattorit (15 kpl) mittaavat nykytilannetta. Niillä haetaan vastausta kysymykseen "Minkälaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on". Valitut indikaattorit mittaavat laajasti tekemisiä aina johtamisesta, seurannasta ja arvioinnista, resursseista ja kuntalaisten osallisuuden edistämisestä käytännön tekemisiin. Tärkeää on myös työn pitkäjänteisyys ja suunnitelmallisuus. Indikaattorit liittyvät seuraaviin kokonaisuuksiin: 1) peruskoulut (4 yksittäistä indikaattoria); 2) Liikunta (5 yksittäistä indikaattoria); 3) Kuntajohto (5 yksittäistä indikaattoria); 4) Kulttuuri (1 yksittäinen indikaattori).

ALUETALOUS

BKT asukasta kohden. Indikaattori kuvaa alueen kotimaisten tuotantoyksiköiden tuotantotoiminnan markkinahintaista lopputulosta asukasta kohden laskettuna. Kunnille käytetään arvona seutukuntatason tietoa. Seuraava ilmoitettu päivitysajankohta on 27.11.2025.

Verotulot asukasta kohden. Indikaattori kertoo yhteenlaskettujen kunnallisverojen, yhteisöverojen ja muiden verojen määrän asukasta kohden laskettuna vuositasolla.

Palkkasumma. Indikaattori kuvaa palkkasumman muutosta vuoden takaiseen nähden.

Keskiansiot. Keskiansiot lasketaan yhteenlasketuista ennakonpidätyksen alaisista ansiotuloista (palkkatulot, eläketulot, työttömyyskorvaukset ja muut veronalaiset sosiaali-etuudet).

KUNTATALOUS: TULOSLASKELMA

Verorahoituksen kehitys. Kunnan verorahoitukseen luetaan kunnan verotulot ja valtionosuudet. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta ja kiinteistöverosta. Kunta päättää itsenäisesti tuloveroprosentistaan ja lain säätämässä rajoissa kiinteistöveron määrästä. Valtio päättää yhteisöveroprosentin ja tulouttaa osan

yhteisöverosta kunnille.

Vakioitu verorahoitus. Indikaattori kertoo kehityksen koko maan keskimääräisillä veroprosenteilla.

Toimintakate. Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate vakioiduilla verotuloilla. Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Vakiointi tarkoittaa verotulojen vakiointia koko maan keskimääräisillä veroprosenteilla.

KUNTATALOUS: TASE

Investoinnit. Bruttoinvestoinnit kuvaavat investointeihin suoraan käytetyn rahan määrää. Nettoinvestoinneissa investointimenoista on vähennetty rahoitusosuudet investointeihin. Nettoinvestoinnit ovat investointien omahankintamenojen ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotus.

Rahavarat. Rahoitusvarat ovat taloudellisia varoja, jotka koostuvat maksuvälineistä, rahoitussaamisista sekä sellaisista taloudellisista varoista, jotka ovat luonteeltaan saamisten kaltaisia.

Emokunnan lainakanta. Kunnan tai kuntayhtymän lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakanta: vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirto-velat + Muut velat) kunnan/kuntayhtymän taseesta.

Kumulatiivinen ali- / ylijäämä. Kertynyt yli-/alijäämä koostuu kuluneen tilikauden sekä edellisten tilikausien yli-/alijäämistä. Kertynyt ylijäämä lisää kuntatalouden liikkumavaraa.

KUNTATALOUS: KUNTOTESTI

Talousluvun sijoituksen kehitys. Indikaattori kuvaa tuloveroprosenteiksi muutettuna kunnan vuotuisen laskennallisen rahavirran suhteessa muihin kuntiin. Koostuu osatekijöistä: 1) Vuosikate tuloveroprosentteina, 2) Netto-lainakanta 8 vuoden lyhennysaikataululla tuloveroprosentteina, 3) Kiinteistöveroprosenttien erotus keskimääräisiin veroprosentteihin - tuloveroprosentteina, 4) Tuloveroprosentin erotus maan keskitasoon sekä 5) Harkinnanvaraisen valtionosuuden vaikutus tuloveroprosentteina.

Eriyisen kuntajakoselvityksen kriteerit. Eriyisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos A) asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa tai B) kaikki seuraavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet säädetyt raja-arvot: 1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate); 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti; 3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla; 4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Talousluvun top 10. Indikaattori kuvaa maan talousluvun kymmenen kärjen.

Talousluvun osatekijät. Talousluku koostuu: 1) Konsernin vuosikate tuloveroprosentteina, 2) Konsernin nettolainakanta 8 vuoden lyhennysaikataululla tuloveroprosentteina,

3) Kiinteistöveroprosenttien erotus keskimääräisiin veroprosentteihin - tuloveroprosentteina, 4) Tuloveroprosentin erotus maan keskitasoon sekä 5) Harkinnanvaraisen valtionosuuden vaikutus tuloveroprosentteina.

PÄÄSTÖINDIKAATTORIT

Kokonaispäästöt asukasta kohden. Kuvaa koko kunnan alueella syntyneitä päästöjä, jotka on vertailun helpottamiseksi suhteutettu asukaslukuun. Laskentatapa on käyttöperusteinen ja perustuu Alas 1.3-malliin. Luku esitetään hiilidioksidiekvivalentteina, sisältäen hiilidioksidi-, metaani- ja typpioksidipäästöt sekä F-kaasut.

Kokonaispäästöjen suurimpien sektoreiden jakauma. Indikaattori kuvaa päästölähteiden jakaumaa sektoreittain perustuen ALas 1.3-malliin. Vertailussa käytetään alueen viittä suurinta päästölähdettä sekä muita päästöjä yhteensä. Laskennassa ei huomioida päästökauppaan kuuluvan teollisuuden päästöjä, eikä raskaan liikenteen läpiajtoa.

Kulutusperustaiset päästöt asukasta kohden. Indikaattori kuvaa kunnassa kulutettujen hyödykkeiden tuotannosta aiheutuneita päästöjä tuotantoalueesta riippumatta. Mukana tarkastelussa ovat kotitalouksien asuminen, ruoka, liikkuminen, tavarat ja palvelut sekä kuntien hankinnat ja investoinnit ja yksityiset rakentamisen investoinnit. Perustuu ALasKulutus 1.0 -malliin.

Kokonaispäästöjen suurimpien sektoreiden kehitys. Indikaattori kuvaa päästölähteiden jakaumaa sektoreittain perustuen ALas 1.3-malliin. Vertailussa käytetään alueen viittä suurinta päästölähdettä sekä muita päästöjä yhteensä. Laskennassa ei huomioida päästökauppaan kuuluvan teollisuuden päästöjä, eikä raskaan liikenteen läpiajtoa.

Meistä

MDI

Part of FCG.

MDI on aluekehittämisen konsulttitoimisto, joka on erikoistunut julkisen sektorin vuorovaikutteiseen kehittämiseen. Tuotamme julkishallinnolle monialaista tietoa päätöksenteon ja tiedolla johtamisen tueksi. Erityisalaamme ovat alueiden kehitykseen liittyvät analyysit ja tarkastelut, jotka perustuvat mm. tilasto-, paikkatieto-, rekisteri- ja kyselyaineistoihin. Palveluihimme kuuluvat myös strategiaprosessit, tutkimukset, selvitykset ja arvioinnit sekä työpajat ja intensiiviset kehittämisleirit. Tiimimme koostuu taustoiltaan monipuolisista työnsä omistautuneista asiantuntijoista. MDI on osa FCG Finland Consulting Group Oy:tä.

Robonomist rakentaa skaalautuvaa ohjelmistorobotiikkaa tietotyön automatisointiin. Robonomistin alustan robotit keräävät ja analysoivat datan ja tuottavat sen perusteella julkaisuvalmiita dokumentteja eri muodoissa. Robonomistin ohjelmistorobotteja voi soveltaa helposti eri käyttötarkoituksiin ja eri toimialoille.

Yhteystiedot:

MDI Seinäjoki
Keskuskatu 10 C 18, 2 krs.
Tarjouspyynnöt:
tommi.ranta@mdi.fi

Robonomist
Lapinlahdenkatu 16
00180 Helsinki
Tarjouspyynnöt:
juha@robonomist.com
otto@robonomist.com